

Nr 4

Utlåtande angående verkställd granskning av riksdagsbibliotekets styrelse och förvaltning.

I enlighet med föreskrift i § 4 av den för bankoutskottet gällande instruktionen har utskottet granskat riksdagsbibliotekets tillstånd och förvaltning under år 1954. För sådant ändamål har utskottet tagit kännedom om den av styrelsen för riksdagsbiblioteket till utskottet avlämnade, till riksdagen ställda och härmed överlämnade berättelsen över bibliotekets förvaltning under år 1954 ävensom tagit del av de hos styrelsen under nämnda år förda protokollen. Utskottet har därvid icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att styrelsen för riksdagsbiblioteket må tillerkännas ansvarsfrihet för förvaltningen av riksdagsbiblioteket under år 1954.

Stockholm den 8 februari 1955

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Sundvik, Fahlander, Werner, Boo, Kronstrand, Strandler och Björnberg;

från andra kammaren: herrar Severin i Stockholm, Schmidt, Nilsson i Landskrona, Sköldin, Dickson, Gustafson i Göteborg, Persson i Norrby och Johansson i Kalmar.

Till RIKSDAGEN

Jämlikt § 5 i Stadgar för riksdagsbiblioteket får styrelsen härmed avgiva berättelse över bibliotekets förvaltning under år 1954.

Bibliotekets verksamhet har under det gångna året fortgått på vanligt sätt enligt de i stadgarna givna bestämmelserna. Arbetet med redigering och utgivning av Förteckning över riksdagsbibliotekets nyförvärv 1953 och Årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer 1953 har utförts av bibliotekarien *A n d e r s L i n d b e r g e r*. Den 26 mars avslutades tryckningen av förteckningen och den 24 maj tryckningen av årsbibliografien. Av serien »Meddelanden från riksdagsbiblioteket» årg. 1954 utkom under året 6 nummer omfattande 237 sidor; ett 7:e avslutande nummer distribueras i början av år 1955. Redaktör har varit bibliotekarien *T. B y s t r ö m*.

Under år 1954 ha ur bokmagasinen framtagits sammanlagt 27 323 volymer. I denna summa har icke inräknats vad besökande begagnat av boksamlingar och referensbibliotek uppställda i allmänhetens och riksdagsmännens läsesalar. Till hemlån ha utlämnats 18 389 volymer, däribland 8 500 omsatta sedan föregående år. Antalet nylån fördelar sig på följande sätt:

Riksdagen och dess utskott	541
Enskilda ledamöter av riksdagen.....	402
Statsdepartement	884
Kungl. kommittéer	165
Centrala ämbetsverk	1 311
Bibliotek och arkiv	689
Övriga statliga institutioner	571
Icke statliga institutioner, privata företag och sammanslutningar	1 305
Enskilda forskare	3 936
Utländska bibliotek	85

För lånesökande har biblioteket under år 1954 förmedlat lån från 23 inhemska och 8 utländska bibliotek.

Den katalogiserade och i samlingarna inordnade tillväxten av bibliotekets bokförråd under år 1954 utgöres av 6 620 arbeten i 6 528 band. Den sammanlagda accessionen, inklusive dupletter och visst leveranstryck upptager en hyllängd av 124 meter.

Från svenska myndigheter och institutioner ävensom från enskilda författare och utgivare har biblioteket emottagit exemplar av utkommet officiellt och statsunderstött tryck.

Som givare ha dessutom 335 inlänska och 130 utländska institutioner och korporationer samt 30 enskilda personer ihåtkommit biblioteket (se vidfogade bilaga¹).

Styrelsen avgav den 24 februari utlåtande dels över en i andra kammaren av herr *E l i s H å s t a d* väckt motion nr 442 ang. en publikation över riksdagens ledamöter efter år 1904 dels över en i samma kammare av herr *J o h n L u n d b e r g* väckt motion nr 443 ang. lönegradsplaceringen för förste expeditionsvakten vid riksdagsbiblioteket.

Styrelsen beslöt den 2 november att från och med år 1955 tills vidare prenumerera på 16 utländska tidningar. Prenumerationen omfattar endast varje års första halvdel. Tidningarna utläggas i bibliotekets övre läsesal, det s. k. handbiblioteket, och hållas tillgängliga för riksdagens ledamöter. Vid avslutande av riksdagens vårsession utsöndras dessa tidningar ur bibliotekets samlingar.

I sitt utlåtande 1954 nr 23 ang. regleringen för budgetåret 1954/55 av utgifterna under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. uttalade bankoutskottet i anledning av styrelsens framställningar dels ang. åtgärder för avhjälpande av bibliotekets lokalsvårigheter, dels ang. utgivande av en förteckning över statliga utredningar åren 1946—1955 dels ock ang. vissa avlöningsfrågor jämte i anledning av i sistnämnda ärende väckt motion, att utskottet avsåge att föranstalta om en utredning rörande bibliotekets uppgifter och ställning inom det statliga biblioteksväsendet. Vid sammanträde den 20 maj bereddes företrädare för fullmäktige i riksgäldskontoret och styrelsen för riksdagsbiblioteket under ordförandeskap av bankoutskottets ordförande tillfälle uttala sig om den planerade utredningen. Sedan utskottet med skrivelse den 26 maj anmodat delegerade för riksdagens verk att föranstalta om en utredning i berörda hänseende, utsågo delegerade den 10 november till ledamöter i utredningen följande personer: talmannen i andra

¹ Här ej tryckt.

kammaren, riksgäldsfullmäktigen *Gustaf Nilsson*, ordförande, professoren *Elis Håstad*, expeditionschefen i finansdepartementet *Gösta Renlund*, riksgäldsdirektören *Sten Widlund* samt riksbibliotekarien *Uno Willers*.

Sedan fullmäktige i riksgäldskontoret den 11 november med anledning av styrelsens framställning medgivit, att rotundan under andra kammarens plenisal finge disponeras av biblioteket för uppställning av bokfack, anhöll styrelsen i skrivelse till bankoutskottet den 17 november om ett extra anslag å tilläggsstat för budgetåret 1954/55 av 7 500 kronor till täckande av kostnader för hyllinredning i berörda lokal jämte viss del av motsvarande utrymme under första kammarens plenisal, varigenom bibliotekets hyllreserv skulle ökas med 750 meter. Riksdagen beviljade genom beslut den 9 december på utskottets tillstyrkan det äskade anslaget.

Inom bibliotekets styrelse har under det gångna året följande förändring skett.

Valmännen för utseende av fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret utsågo den 14 maj till suppleant i styrelsen efter professoren *Elis Håstad*, som den 30 december 1953 av Kungl. Maj:t förordnats till ordförande i styrelsen, för tiden från valet tills nytt val under år 1957 försiggått: ledamoten av andra kammaren, professoren *Axel Henrik Munktell*.

Beträffande bibliotekets tjänstepersonal är följande att anföra. Styrelsen beslöt den 11 januari att från och med den 1 december 1953 antaga amanuensen, extra befattningshavaren *T. Dahl* till extra ordinarie befattningshavare med placering i lönegraden Ce 25. Amanuensen *H. Baudé* beviljades begärt avsked från och med den 16 maj. Befattningen efter honom hålles tills vidare vakant. Till en ledig extra biblioteksbiträdesbefattning med halvtidstjänst antogs den 15 januari fru *Anna-Lisa Karlquist* och, sedan fru Karlquist den 7 februari erhållit begärt avsked, den 22 februari fröken *Inga-Britta Pettersson*. Den 19 oktober beviljade styrelsen extra ordinarie biblioteksbiträdet fröken *Åsta Noreen* begärt avsked från och med den 16 april 1955. Förste expeditionsvakten *Å. Fransson* meddelades från och med den 1 juli tills vidare vikariatslöneförordnande i lönegraden Ca 13. Till extra vaktmästare efter vaktmästaren *G. Hegardt*, som erhöll begärt avsked från och med den 1 november 1953, antogs efter genomgången provtjänstöring den 15 februari *O. Grén*. Den 16 maj beviljades extra ordinarie expeditionsvakten

S. L u n d q u i s t begärt avsked och antogs till hans efterträdare från och med den 1 juli extra vaktmästaren O. G r é n och till extra vaktmästare efter honom från och med den 1 november J. E. H ö g b e r g.

Genom biblioteket har under året utgivits: *Biblioteksstyrelsens årsberättelse 1953*, *Förteckning över riksdagsbibliotekets nyförvärv 1953*, *Årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer 1953*.

Stockholm den 12 januari 1955

ELIS HÅSTAD

SVEN EM. OHLON

WALTER SUNDSTRÖM

ERIK WINGE
